

Sygn. akt I C 1536/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR del. Michał Jank

Protokolant sekr. sąd. Karolina Marcinkowska

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank SA w W.

przeciwko M. J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. J. na rzecz powoda (...) Bank SA w W. kwotę 138.560,93 zł (sto trzydzieści osiem tysięcy pięćset sześćdziesiąt złotych 93/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 6 listopada 2018 r. do dnia 6 czerwca 2019 r.;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 12.346 zł (dwanaście tysięcy trzysta czterdzieści sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

III. zasądzone w pkt. I wyroku świadczenie pieniężne rozkłada pozwanej na siedemdziesiąt rat płatnych miesięcznie do dnia 10 – go każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym uprawomocni się niniejszy wyrok w ten sposób, że pierwszą ratę stanowi kwota 560,93 zł (pięćset sześćdziesiąt złotych 93/100) wraz z zasądzonymi w pkt I wyroku odsetkami, kolejne 69 (sześćdziesiąt dziewięć) rat wynosi po 2000 zł (dwa tysiące złotych).

UZASADNIENIE

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w dniu 6 listopada 2018 roku złożył przeciwko M. J. pozew o zapłatę kwoty 138.560,93 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 1.733 zł oraz zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że strony zawarły umowę pożyczki. W związku z nienależytym wykonywaniem przez pozwaną zaciągniętego zobowiązania umownego powstałe zadłużenie 17 października 2018 roku zostało postawione w stan pełnej wymagalności. Pozwana została wezwana do spłaty wymagalnego zadłużenia od rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwanie do zapłaty nie odniosło oczekiwanego skutku, zadłużenie nie zostało spłacone. Powód 6 listopada 2018 roku wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych banku nr (...). Powód wskazał, że na kwotę objętą pozvem składają się należności w kwotach:

1) 131.767,13 zł tytułem niespłaconego kapitału,

- 2) 5.910,91 zł tytułem odsetek umownych,
- 3) 878,69 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie,
- 4) 4,2 zł tytułem opłat umownych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 5 lutego 2019 roku tutejszy Sąd nakazał pozwanej M. J., aby zapłaciła na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 138.560,93 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 6 listopada 2018 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.350 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Od powyższego orzeczenia M. J. w przepisany terminie wniosła sprzeciw, zaskarżając nakaz zapłaty w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania od strony powodowej na rzecz pozwanej. W uzasadnieniu zakwestionowano podane przez powoda okoliczności. Pozwana podkreśliła, że powód nie wskazał, czy doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej i nie powołał dowodów na jego złożenie, nie wskazał też jego podstawy. M. J. nie zakwestionowała zawarcia umowy oraz istnienia wiarygodności, natomiast wskazała, że w świetle nieprzedstawienia dowodu na skuteczne wypowiedzenie umowy powód nie może domagać się zapłaty rat, które nie są jeszcze wymagalne. Nadto zdaniem pozwanej część przesłanek wypowiedzenia zawartych w umowie ma charakter klauzul abuzywnych, jako iż nie były negocjowane indywidualnie z pożyczkobiorcą, co narusza treść art. 3851§ 1 k.c. Nadto pozwana zarzuciła, iż powód nie przedstawił skąd wynikają kwoty, których spłaty się domaga, zaś kwota podana jako niespłacony kapitał różni się od wskazanej w umowie kredytowej. Pozwana podniosła także, iż wyciąg z ksiąg rachunkowych banku jest tylko dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c., nie może zatem stanowić dowodu na istnienie obiektywnie dostrzegalnych okoliczności faktycznych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. oraz M. J. zawarły 26 października 2015 roku w G. umowę nr (...) o pożyczkę gotówkową. Na jej mocy Bank udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 179.345,39 zł, którą pożyczkobiorca zobowiązała się spłacić wraz z należnymi odsetkami umownymi w 120 ratach równych płatnych nie później niż do 10 dnia każdego miesiąca za zasadach i warunkach umownych. Pożyczka została oprocentowana według stopy zmiennej. Oprocentowanie w całym okresie kredytowania stanowi sumę stawki WIBOR 3M i marży w wysokości 7,26 p.p., stałej w trakcie trwania umowy. W dalszej części umowy strony zawarły postanowienia dotyczące oprocentowania pożyczki i spłat rat kapitałowo-odsetkowych. Wskazano, że całkowita kwota do zapłaty przez Pożyczkobiorcę na dzień zawarcia umowy wynosi 273.502,36 zł. Strony uregulowały umownie także koszty wynikające z niewywiązania się ze zobowiązań umownych. W umowie określono także, iż Bank pobiera opłaty i prowizje zgodnie z zapisami umowy oraz Taryfy Opłat i Prowizji za czynności związane z obsługą pożyczki przez zmianą postanowień umownych, a także wskazano warunki, w wyniku których mogą nastąpić zmiany opłat i prowizji.

Zgodnie z § (...) umowa rozwiązywała się z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia bądź w każdym czasie za porozumieniem stron. Bank miał prawo wypowiedzieć umowę w przypadku wystąpienia jednej z poniższych sytuacji:

- 1) rażąco naruszenie postanowień umowy lub regulaminu udzielania pożyczek/kredytów dla osób fizycznych przez pożyczkobiorcę,
- 2) pogorszenie zdolności kredytowej pożyczkobiorcy,
- 3) negatywna ocena ryzyka kredytowego Pożyczkobiorcy przez Bank,
- 4) stwierdzenia przez Bank zagrożenia w spłacie pożyczki,
- 5) ujawnienie złożenia przez pożyczkobiorcę nieprawdziwych oświadczeń lub fałszywych dokumentów,

- 6) wypowiedzenie innych umów o produkty bankowe zawartych z pożyczkobiorcą,
- 7) wszczęcie przez uprawniony organ egzekucyjny egzekucji z majątku pożyczkobiorcy,
- 8) wszczęcie przez Bank postępowania sądowo-egzekucyjnego przeciwko pożyczkobiorcy.

Jeżeli pożyczkobiorca zalegał ze spłatą dwóch kolejnych rat pożyczki, Bank pisemnie wzywał pożyczkobiorcę do zapłaty. Gdy należności nie zostaną uregulowane w terminie 7 dni od daty odbioru wezwania do zapłaty, Bank miał prawo wypowiedzieć Umowę. Od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonej pożyczki stawało się wymagalne i traktowane byłoby jako zadłużenie przeterminowane.

(okoliczno ść bezsporna, nadto umowa nr (...) o pożyczkę gotówkową z 26.10.2015 r. – k. 12-15)

Integralną częścią umowy o pożyczkę stanowi również Regulamin udzielania pożyczek/kredytów dla osób fizycznych, który zawierał m.in. postanowienia dotyczące warunków udzielenia pożyczki, oprocentowania, uruchomienia pożyczki, opłat i prowizji, ewidencji spłat, obowiązków pożyczkobiorcy, zmiany umowy, korespondencji oraz reklamacji.

(dow ód: Regulamin udzielania pożyczek/kredytów dla osób fizycznych – k. 55-56)

19 kwietnia 2018 roku Bank wystosował do pożyczkobiorcy pismo informujące o zaległości w kwocie 1992,48 zł, która powstała 10 kwietnia 2018 roku. Następnie powód kilkakrotnie wzywał M. J. do uregulowania kolejnych zaległości z tytułu umowy o pożyczkę.

14 czerwca 2018 roku wezwano pożyczkobiorcę do zapłaty kwoty 3.919,33 zł. 9 lipca 2018 roku wystosowano ostateczne wezwanie do zapłaty zaległości w kwocie 3.937,28 zł.

Pismem nadanym 10 sierpnia 2018 roku Bank wypowiedział umowę o pożyczkę nr (...) z powodu niedotrzymania warunków umowy i nieuregulowania zaległości, która wynosiła 5.963,90 zł plus koszt wysyłki pisma w kwocie 6,20 zł. Pismo doręczono 17 sierpnia 2018 roku.

18 października 2018 roku powód wystosował do M. J. przedsądowe wezwanie do zapłaty zadłużenia w kwocie 137.875,03 zł w ciągu 7 dni. W piśmie poinformowano, iż w przypadku braku spłaty zadłużenia w wyznaczonym terminie sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego.

(dow ód: pismo powoda „Pismo informujące o zaległości – k. 57, pismo powoda „Wezwanie do zapłaty z 14.06.2018 r. – k. 58, pismo powoda „Ostateczne wezwanie do zapłaty” z 9.07.2018 r., pismo powoda „Warunkowe wypowiedzenie Umowy o pożyczkę/o kredyt konsolidacyjny nr (...) – k. 60, dowód nadania pisma –k. 61, pismo powoda „Przedsądowe wezwanie do zapłaty” z 18.10.2018 r. – k. 16, wydruk z potwierdzeniem doręczenia – k. 17-18)

6 listopada 2018 roku Bank wystawił wyciąg z ksiąg (...) Bank S.A. nr (...), w którym stwierdzono, że M. J. posiada wymagalne zadłużenie w wysokości 138.560,93 zł z tytułu umowy pożyczki z 26 października 2015 roku. Na kwotę wymagalnego zadłużenia składały się kwoty:

- 1) 131.767,13 zł tytułem niespłaconego kapitału,
- 2) 5.910,91 zł tytułem odsetek umownych,
- 3) 878,69 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie,
- 4) 4,2 zł tytułem opłat umownych.

W wyciągu bankowym wskazano również, że od 6 listopada 2018 roku bankowi należne są dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c., naliczane od kwoty zadłużenia przeterminowanego.

(dowód: wyciąg z ksiąg (...) Bank S.A. (...) – k. 11)

Wymagalne zadłużenie pozwanej wobec powoda na dzień 6 listopada 2018 roku wynosiło 138.560,93 zł.

(dowód: historia rachunku dedykowanego do spłaty zobowiązania z tytułu umowy o pożyczkę gotówkową nr (...) – k. 62- 82; wyciąg z ksiąg (...) Bank S.A. (...). – k. 11)

Pozwana zaprzestała spłat z uwagi na swój stan zdrowia (zapalenie stawów, cukrzyca, zapalenie tarczycy).

Pozwana aktualnie rozpoczyna działalność gospodarczą, dochody z tej działalności

są wystarczające na pokrycie rat rzędu 2000 zł. Pozwana spłaciła zadłużenie podatkowe regularnie uiszcza składki na ubezpieczenie społeczne oraz należności podatkowe

/dowód: zeznania pozwanej – k. 85-97/

Sąd zważył co następuje:

W oparciu o ustalony powyżej stan faktyczny Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd ustalił na podstawie zebranych i przeprowadzonych w sprawie dowodów w postaci umowy nr (...) o pożyczkę gotówkową z 26 października 2015 roku, Regulaminu udzielania pożyczek/kredytów dla osób fizycznych, Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego, wyciągu z ksiąg (...) Bank S.A. nr (...) z 6 listopada 2018 roku, historii rachunku dedykowanego do spłaty zobowiązania z tytułu umowy o pożyczkę gotówkową, korespondencji powoda kierowanej do pozwanej przed wytoczeniem powództwa oraz stanowisk stron procesu wyrażonych w pismach procesowych oraz na rozprawie 3 czerwca 2019 roku. Dowody poddano ocenie zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd dokonał oceny wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dokumenty złożone przez powoda nie były w istocie kwestionowane przez pozwaną. Dokonując ustaleń faktycznych, Sąd oparł się na dowodach z dokumentów złożonych i załączonych do akt sprawy oceniając ich wiarygodność mając na uwadze treść art. 244 i 245 k.p.c. W orzecznictwie przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów określone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2002 r., sygn. akt IV CKN 1316/00, LEX nr 80273).

Odpowiedzialność, jaką pozwana M. J. przyjęła na siebie na podstawie umowy pożyczki jest odpowiedzialnością kontraktową, uregulowaną przede wszystkim w art. 720 § 1 kc., Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Natomiast zgodnie z treścią art. 354 § 1 k.c., dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.

W toku postępowania nie była sporna zasadność roszczenia. Zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. W opinii Sądu powód wykazał dostatecznie w toku niniejszego postępowania zawarcie umowy o pożyczkę gotówkową, niewywiązanie się

z jego postanowień przez pozwaną. Okoliczności te przyznane przez pozwaną nie wzbudziły wątpliwości Sądu. W szczególności pozwana przyznała, że zaniechała spłacania kredytu i powstało zadłużenie po jej stronie wobec Banku.

Sąd w niniejszej sprawie rozważył zarzut pozwanej, iż powód nie wskazał, czy doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej. Wobec wniesienia przez pozwaną sprzeciwu od nakazu zapłaty oraz zawartego w piśmie procesowym uzasadnienia swojego stanowiska, powód w odpowiedzi na sprzeciw odniósł się do argumentacji pozwanej oraz załączył dodatkowe dokumenty, w tym wypowiedzenie umowy o pożyczkę gotówkową nr (...) wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru. M. J. nie zakwestionowała tych dokumentów, co skutkowało uznaniem zarzutu za bezzasadny.

Sąd rozpoznał również zarzut pozwanej, której zdaniem część przesłanek umowy wypowiedzenia ma charakter klauzul abuzywnych, jako iż nie były negocjowane indywidualnie z pożyczkobiorcą, co narusza treść art. 3851§ 1 k.c. Wskazać należy, iż zgodnie z treścią powyższego przepisu postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Podkreślić należy, iż pozwana nie wskazała konkretnie, które postanowienia umowy mają, jej zdaniem, charakter niedozwolony, nie wyjaśniła też na czym miałyby polegać ich abuzywność. Mimo to Sąd przeanalizował postanowienia umowne dotyczące wypowiedzenia, nie dostrzegł w nich jednak nieprawidłowości. Wskazać należy, iż korzystanie z wzorców umów jest co do zasady prawnie dozwolone, przytoczony powyżej przepis również precyzyjnie wskazuje, że nieuzgodnione indywidualnie postanowienia nie są wiążące tylko wówczas, gdy są sprzeczne z dobrymi obyczajami, rażąco naruszają interesy konsumenta. W przypadku niewystąpienia wskazanych przesłanek a contrario postanowienia takie są dla stron wiążące nawet wówczas, gdy nie były uzgadniane indywidualnie. Zdaniem Sądu regulacje umowy pożyczki nie odbiegają od powszechnie przyjętych w danym rodzaju usług, sformułowane są w sposób precyzyjny i zrozumiały. Zastosowane postanowienia nie noszą znamion nieuczciwych lub nierzetelnych, nie wykorzystują słabszej pozycji kontraktowej konsumenta, nie wprowadzają w błąd. Wobec powyższej analizy Sąd nie znajduje podstaw do zastosowania w niniejszym przypadku unormowań art. 3851§ 1 k.c. i stwierdzenia niezwiązania postanowieniami dotyczącymi wypowiedzenia umowy.

Rozważając zarzut pozwanej, iż powód nie przedstawił skąd wynikają kwoty, których spłaty się domaga, Sąd wskazuje, iż Bank przedłożył w niniejszej sprawie dowód w postaci historii rachunku dedykowanego do spłaty zobowiązania z tytułu umowy o pożyczkę gotówkową nr (...) z dnia 26 października 2015 r. za okres od 29 października 2015 roku (data zewidencjonowania rachunku w księgach rachunkowych Banku) do 6 listopada 2018 roku (data wytoczenia powództwa). Dokument ten zawiera szczegółowy wykaz wpłat, kapitału, odsetek umownych, odsetek karnych, opłat, salda, zaległości, zaległego kapitału, zaległych odsetek umownych, zaległych opłat, zaległych innych opłat oraz oprocentowania z wyszczególnieniem na każdy dzień w udokumentowanym okresie. Sąd dokonał analizy przedstawionego dowodu, przeprowadził wyliczenia mające na celu weryfikację poprawności przedstawionych danych. W wyniku powyższych działań nie dostrzeżono nieprawidłowości, Sąd nie znalazł również podstaw do podważenia wiarygodności przedłożonego dokumentu, także wobec niekwestionowania jego autentyczności przez pozwaną, która zarzuciła powodowi jedynie brak wykazania źródła wyliczenia zadłużenia w niniejszej sprawie.

W odniesieniu do twierdzenia pozwanej, iż wyciąg z ksiąg rachunkowych banku jest tylko dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. Sąd wskazuje, że nie ulega wątpliwości, iż przedłożony przez powoda wyciąg ma charakter dokumentu prywatnego. Zgodnie bowiem z przepisem art. 95 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz.U. z 2012 r., poz. 1376 j.t. ze zm.) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. W niniejszej sprawie wymieniony wyciąg

został podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzony pieczęcią banku. Powołany dokument spełnia wymogi co najmniej dokumentu prywatnego (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 27 lutego 2014 roku, sygn. akt I ACa 290/13). Wyciąg zawiera pieczęć banku i treść określonego oświadczenia wiedzy, wynikającej z ksiąg bankowych, został podpisany przez osobę uprawnioną. Powód dla wykazania istniejącego zadłużenia dysponował szerokim wachlarzem środków dowodowych, do których zalicza się także wyciąg z ksiąg banku jako dokument prywatny, który w ocenie Sądu potwierdza niesporne w zasadzie zadłużenie. Przepis art. 245 k.p.c. zawiera domniemanie, iż osoba, która złożyła podpis na dokumencie złożyła zawarte w nim oświadczenie. Ma to takie znaczenie, że do tego domniemania znajduje zastosowanie art. 234 k.p.c., według którego domniemania ustanowione przez prawo wiążą sąd, mogą być jednak obalone, ilekroć ustawa tego nie wyłącza. Nie oznacza to, że moc dowodowa dokumentu prywatnego ogranicza się do konsekwencji wynikających z przewidzianego w art. 245 k.p.c. domniemania. W pozostałym zakresie moc dowodowa dokumentu prywatnego podlega ocenie przez sąd zgodnie z regułami zawartymi w art. 233 § 1 k.p.c., tak jak każdego innego dowodu (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2013 roku, III CSK 66/13, LEX nr 1463871). Jednocześnie Sąd zwraca uwagę, iż pozwana nie podważała wiarygodności ani prawidłowości wystawionego wyciągu z ksiąg (...) Bank S.A., a jedynie jego moc dowodową.

Wobec powyższych rozważań faktycznych i prawnych powództwo podlegało uwzględnieniu.

Sąd wraz z kwotą główną zasądził w niniejszej sprawie również odsetki ustawowe za opóźnienie od 6 listopada 2018 roku, tj. dnia wniesienia pozwu, do 6 czerwca 2019 roku, tj. dnia wyrokowania. W judykaturze przyjęło się, iż rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 22 września 1970 roku, sygn. akt III PZP 11/70). Powyższy pogląd został potwierdzony również w późniejszej uchwale, w której Sąd Najwyższy stwierdził, że również w aktualnie obowiązującym stanie prawnym brak jest podstaw do przyznania wierzycielowi odsetek od ratałnych świadczeń, za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2006 roku, sygn. akt III CZP 126/06). Takie rozstrzygnięcie w zapatrywaniu Sądu nie prowadzi do pokrzywdzenia wierzyciela.

W punkcie II. sentencji wyroku orzeczono o kosztach postępowania zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. Na zasądzoną tytułem zwrotu kosztów postępowania kwotę złożyła się opłata sądowa od pozwu, opłata od udzielonego pełnomocnictwa oraz zwrot kosztów zastępstwa procesowego, które ustalono na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

W niniejszej sprawie wziąć należało pod uwagę postulowaną przez pozwaną propozycję spłaty zadłużenia w ratach w kwocie po 2.000 zł miesięcznie. Sąd rozważył ją w kontekście zastosowania art. 320 k.p.c. W szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przyjmuje się, że oceniając przesłanki zastosowania tego przepisu, w zasadzie wziąć należy pod uwagę okoliczności dotyczące dłużnika, jego sytuację osobistą, majątkową, finansową, które powodują, że nierealne jest spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzonych świadczeń. W tej bowiem sytuacji, prowadzenie egzekucji w tym zakresie narażałoby dłużnika i ewentualnie osoby pozostające na jego utrzymaniu na utratę podstaw egzystencji. Sąd dał wiarę twierdzeniom pozwanej, która wskazała, że zaprzestała spłat z uwagi na ciężki stan zdrowia, tj. zapalenie stawów, cukrzycę, zapalenie tarczycy i przebyła w związku z tym operację. Sytuacja zdrowotna sprawiła, iż pozwana straciła środki do życia. Rozważając rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty, sąd orzekający nie może jednak nie brać pod rozwagę także sytuacji wierzyciela. Sąd nie powinien bowiem działać z jego pokrzywdzeniem, a zatem również trudna sytuacja majątkowa wierzyciela może co do zasady przemawiać przeciwko rozłożeniu zasądzonych świadczeń na raty. Ponadto uwzględnienia wymaga okoliczność, że w sytuacji prowadzenia bezskutecznej egzekucji, wierzyciel zostaje narażony na nieefektywne wydatki egzekucyjne. (zob. m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt II CSK 409/14, Lex nr 1677131). Sąd uznał, iż zastosowanie tejże instytucji w proponowanej przez pozwaną formie i w oparciu o jej sytuację materialną nie byłoby działaniem wbrew interesowi strony powodowej.

Zwrócić należy uwagę, iż umowa pożyczki przewidywała bardzo długi okres jej spłaty, bowiem miała ona następować w 120 comiesięcznych ratach, trwałyby zatem aż 10 lat. Rozłożenie zasądzonej kwoty świadczenia pieniężnego pozwanej na siedemdziesiąt rat płatnych miesięcznie do dnia 10 – go każdego miesiąca co prawda zajmie ponad 5 lat, jednakże stanowi to okres porównywalny do tego, na jaki strony umówiły się pierwotnie. Jednocześnie rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty da pozwanej realną szansę na spłatę całego zobowiązania, a jednocześnie raty w tej wysokości nie obciążą nadmiernie budżetu, którym dysponuje pozwana. Zdaniem Sądu składane przez pozwaną podczas rozprawy deklaracje dają podstawę do wyciągnięcia wniosku, że rozłożenie zasądzonej kwoty na raty daje wierzycielowi większą szansę na odzyskanie całej kwoty wraz zasądzonymi odsetkami niż gdyby wierzyciel skierował sprawę do postępowania egzekucyjnego. Obecnie pozwana prowadzi działalność gospodarczą, którą rozwija i uzyskuje miesięczny dochód w wystarczającej do spłaty rat wysokości. Posiada inne zobowiązania niż przedmiotowa pożyczka, jednak są one niewielkie i mało obciążające finansowo. Jednocześnie zdaniem Sądu wiek pozwanej, jej aktualna sytuacja życiowa oraz zaangażowanie nie dają powodów do założeń, iż pozwana będzie miała utrudnione możliwości spłaty pożyczki w zasądzonej kwocie rozłożonej na raty. Istnieje znacznie większe prawdopodobieństwo, iż M. J. zwróci zadłużenie w formie rat niż w formie jednorazowej, wysokiej spłaty. Ponadto Sąd miał na uwadze, iż pozwana nie kwestionowała zawarcia umowy pożyczki ani swojego zadłużenia i zadeklarowała chęć jego uregulowania. W miarę możliwości starała się sumiennie wywiązywać z zaciągniętych zobowiązań. Zadłużenie powstało w wyniku jej ciężkiego stanu zdrowia. Pozwana wnioskuje do Banku o przerwę w spłatach rat pożyczki oraz o wydłużenie kredytu o rok, w którym nie byłby on spłacany. Wyrażała więc chęć spłacania rat. Zdaniem Sądu przytoczone okoliczności uzasadniają zastosowanie w niniejszej sprawie unormowań art. 320 k.p.c. Wobec powyższych rozważań, Sąd orzekł jak w punkcie III. sentencji wyroku.

del. SSR Michał Jank